

Téma diplomové práce „Postavení státního zástupce v trestním řízení“ jsem si zvolil z několika důvodů. V rámci trestního práva procesního, které mě velmi zajímalo jako celek již v průběhu studia, mě nejvíce zaujala právě tato problematika. Dalším impulsem ke zpracování tohoto tématu bylo to, že bych se v budoucnu rád tomuto povolání věnoval a vypracováním diplomové práce na toto téma jsem se s náplní tohoto povolání chtěl seznámit podrobněji.

V průběhu vypracovávání diplomové práce se ukázalo, že zadané téma „Postavení státního zástupce v trestním řízení“ je příliš široké na to, aby mohlo být v předepsaném rozsahu zpracováno v dostatečné kvalitě. Vzhledem ke skutečnosti, že činnost státního zástupce je nejdůležitější právě v přípravném řízení, omezil jsem téma po konzultaci s vedoucím diplomové práce pouze na tento úsek trestního řízení a práce tudíž není věnována činnosti státního zástupce v řízení před soudem.

Následující text vznikl postupnou syntézou zákonného textu, interních předpisů Nejvyššího státního zastupitelství, judikatury, komentářů a další odborné literatury. Vzhledem k probíhajícím pracím na nové kodifikaci trestního práva procesního jsem se rozhodl zahrnout do výkladu i nově navrhovanou úpravu trestního práva procesního (dále jen „navrhovaná úprava“) obsaženou ve věcném záměru zákona o trestním řízení soudním z prosince 2007 (v textu kurzívou).

Celá diplomová práce je rozdělena do 9 kapitol, z nichž některé jsou ještě dále členěny do podoblastí věnujících se jednotlivým problémům. První kapitola pojednává obecně o úloze a funkcích, které státní zástupce zastává v trestním řízení. Následuje kapitola, která se zabývá zásadami legality a oportunity, jakožto nejdůležitějšími zásadami charakterizujícími postavení a úkoly státního zástupce v trestním řízení (kapitola 2). Další kapitoly (3 a 4) jsou věnovány obecným otázkám dozoru státního zástupce a rozčlenění jednotlivých práv a povinností státního zástupce při dozoru v přípravném řízení. Nejrozsáhlejší část práce obsahuje ucelený pohled na dozor státního zástupce v prověřování a vyšetřování s důrazem na jeho jednotlivá dozorová oprávnění (kapitoly 5 a 6). V rámci vyšetřování jsou zmíněny také odchylky dozoru v rozšířeném vyšetřování. Rozhodnutím státního zástupce po skončení vyšetřování byla s ohledem na důležitost těchto úkonů vyčleněna samostatná kapitola (7). Předposlední kapitola (8) je věnována dozoru státního zástupce ve zkráceném přípravném řízení, jakožto zvláštnímu postupu před zahájením trestního stíhání. V závěru práce (kapitola 9) jsem se pokusil o stručné shrnutí navrhovaných změn a nových institutů týkajících se činnosti státního zástupce v přípravném řízení trestním.